

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЕКТУ «ЕЛЕКТРОННИЙ СУД» В СИСТЕМІ СУДОЧИНСТВА

Одним з напрямів розвитку сучасного інформаційного суспільства України є інформатизація системи судочинства за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). ІКТ стали необхідними складовими у роботі фахівців судовій системі. Сучасні технології повинні гарантувати дотримання основних правових принципів, цілісності документів, конфіденційності даних та незалежність судової системи. Питання щодо використання ІКТ у системі судочинства визначені в Законах України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 — 2015 роки» [1], «Про судоустрій і статус суддів» [2], в «Концепції галузевої програми інформатизації судів загальної юрисдикції, інших органів та установ судової системи» [3] та в інших нормативно-правових актах.

За останнє десятиліття в області інформатизації судової системи нашої країни було зроблено чимало. Розроблені офіційні веб-сайти всіх судових органів, які забезпечують вільний доступ громадян до судової інформації. Для забезпечення принципів відкритого судочинства та гласності судових процесів створено Єдиний державний реєстр судових рішень України, в який заносяться всі судові рішення загальної юрисдикції. Для вдосконалення організації системи судочинства та забезпечення процесів електронного документообігу впроваджуються автоматизовані комп'ютерні системи [4].

Використання ІКТ дозволяє збільшити обмін інформації, швидкість і обсяги передачі даних, що оброблюються в судах. Для вдосконалення інформаційно-комунікаційної системи судів в кінці 2012 р. був розроблений «Стратегічний план інформатизації судової системи України» [5], яких визначає першочергові завдання розвитку та використання ІКТ: вдосконалення існуючого порядку роботи з документами; інтеграція всіх програмних продуктів, що використовуються в системі судочинства; розробка плану інформатизації судів, з визначенням єдиних принципів, стандартів, тимчасових рамок та бюджетних розрахунків, необхідних для функціонування

єдиної судової інформаційної системи; вдосконалення програмного забезпечення автоматизованих систем діловодства в судах та забезпечення системного контролю за їх функціонуванням та ін.

Для реалізації цього плану та активного використання ІКТ у системі судочинства було розроблено декілька пілотних проектів, основним з яких є проект «Електронний суд».

Під проектом «Електронний суд» розуміється автоматизація проектів судового діловодства та забезпечення поширення судової інформації, узагальнення судової практики, публікація цієї інформації для громадян, а також забезпечення дотримання процесуальних строків [6].

Основний принцип проекту «Електронний суд» полягає в налагодженні процесу оперативного обміну інформацією в електронному вигляді між судовими установами, учасниками судового процесу, а також іншими державними структурами з метою забезпечення справедливого та неупередженого правосуддя в Україні. Проект передбачає: перехід до системи електронної відправки та прийому процесуальних документів із застосуванням електронного підпису; забезпечення відкритого доступу учасників судового процесу до інформації шляхом створення сучасних Інтернет-ресурсів та встановлення в приміщеннях суду інформаційно-довідкових кіосків; налагодження системи електронного обміну з базами даних інших державних органів та установ; формування єдиного електронного архіву судових документів; забезпечення повної комп'ютеризації процесів судового діловодства [7].

Одним з ключових завдань проекту є економічна складова, оскільки багато складових судового процесу сьогодні є дуже дорогими. Тому необхідно отримати економічний ефект від використання ІКТ. Автоматизований обмін заощадить час і гроші — пересилка документів електронною поштою в декілька раз дешевше, ніж у паперовому вигляді. Це економія на папері, печаті, конвертах, марках, поштових зборах та ін. Наприклад, одне поштове відправлення коштує 7,50 грн., а одне СМС — 0,70 грн. Таким чином, судові витрати планується скоротити удесятеро.

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що інформатизація в системі судочинства базується на створенні, запровадженні та ефективному використанні сучасних ІКТ. Впровадження проекту «Електронний суд» допоможе розв'язати основні проблеми, що існують сьогодні в судах, а саме: покращити доступність правосуддя, за рахунок зменшення черг у приймальні часи;

скоротити судові витрати на поштові відправлення та виготовлення паперових документів; удосконалити і прискорити управління паперовими процедурами, передачу документів з одного суду в інший, прискорити розгляд справ; скоротити час співробітників судів, учасників судових процесів, який витрачається на спілкування, передачу інформації; своєчасне інформувати учасників судових процесів про всі зміни в справах та ін.

Література

6. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007—2015 роки: Закон України від 09.01.2007 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2007. — № 12. — Ст. 102.
7. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07.07.2010 р. // Відомості Верховної ради України. — 2010. — № 41 — 45. — Ст. 529.
8. Концепція галузевої програми інформатизації судів загальної юрисдикції, інших органів та установ судової системи. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://court.gov.ua/tu16/info_suddi/conzercia. — Назва з екрану.
9. Логінова Н. І., Трофименко О. Г. Деякі аспекти інформатизації в системі судочинства / Н. І. Логінова, О. Г. Трофименко // Митна справа: науково-аналітичний журнал. — 2013. — № 2(86). — Ч. 2, кн. 1. — С. 472—477.
10. Стратегічний план інформатизації судової системи України. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.court.gov.ua/userfiles/Strateg%20plan.doc>. — Назва з екрану.
11. Мамченко Н. Будущее за «электронным судом». — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://sug.kiev.ua/>. — Назва з екрану.
12. Кирилюк Р. Електронний суд — це суд, двері якого відкриті цілодобово для кожного. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://court.gov.ua/37556/>. — Назва з екрану.

Кравцова О. В.,

*слухач факультету магістратури державної служби,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ УКРАЇНИ

Широке використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій з метою надання вільного доступу до інформації та знань є базовим принципом інформаційного суспільства, проголошеним Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних